

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2021 № 397 та відповідно до професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України, від 19.10.2021 № 755-21 «Про затвердження професійного стандарту вихователь закладу дошкільної освіти».

Освітня програма також враховує основні положення Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про застосування англійської мови в Україні», постанови Кабінету Міністрів України в редакції від 27.01.2021 №86 «Положення про заклад дошкільної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №800 «Деякі питання щодо підвищення кваліфікації педагогічних і науково педагогічних працівників», постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», Державного стандарту дошкільної «Базовий компонент дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 за №33, Положення про психологічну службу у системі освіти України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року №509, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, доповнених і затверджених відділом сучасних мов Ради Європи у 2018 році, та в контексті вимог законодавства, зокрема, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти та з урахуванням європейського вектору розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Мета освітньої програми: забезпечення професійного зростання педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з питань результативного (ефективного) навчання англійської мови дітей дошкільного віку шляхом використання ігрових, комунікативних та інтерактивних методів.

Основні завдання програми:

- ознайомити педагогічних працівників із сучасними підходами та методиками навчання англійської мови дітей дошкільного віку;
- розкрити психолого-педагогічні особливості розвитку дітей дошкільного віку;
- проаналізувати основні принципи планування та організації заняття з англійської мови з урахуванням вікових особливостей дітей;
- сформулювати практичні навички використання ігрових, комунікативних та інтерактивних методів навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти;
- сприяти розвитку творчого підходу до створення та добору дидактичних матеріалів, мовних ігор та інтерактивних завдань;

Особливості організації освітнього процесу за освітньою програмою

Вивчення деяких питань модулів, окремих тем, послідовність вивчення, загальна кількість годин на вивчення тем можуть бути зміненими, окремі питання тем програми можуть бути перенесені в інші теми залежно від загальної концепції робочої програми навчання.

Очікувані результати навчання можуть різнитися залежно від кваліфікаційної категорії та педагогічного досвіду слухачів.

Теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції/відеолекції/вебінари/відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми/навчальні тренінги/семінари/майстер-класи тощо.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу:

- **для очного навчання:** мультимедійний проєктор; ноутбук, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, інтерактивна дошка, сучасне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення для інтерактивної дошки; швидкісний інтернет-канал для використання відповідних онлайн-ресурсів під час занять;
- **для дистанційного навчання:** комп'ютерна техніка (комп'ютер, вебкамера, мікрофон або ноутбук), доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа суб'єкта підвищення кваліфікації, програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Загальні очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей дошкільного віку під час вивчення іноземної мови;
- сучасних підходів, методів і прийомів навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти;
- принципів організації освітнього процесу з англійської мови для дітей дошкільного віку;
- особливостей створення ігрового середовища для ефективного засвоєння англійської мови дітьми.

Уміння:

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- планувати та проводити заняття з англійської мови для дітей дошкільного віку з використанням сучасних методик;
- ефективно застосовувати ігрові, комунікативні та інтерактивні методи навчання;
- створювати та добирати дидактичні матеріали, мовні ігри та інтерактивні завдання, що відповідають віковим особливостям дітей;
- організовувати ігрове середовище, сприятливе для активного засвоєння англійської мови;
- аналізувати ефективність проведених занять та коригувати методичні підходи відповідно до потреб дітей.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- позитивне ставлення до інновацій у викладанні, гнучкість і відкритість до нових підходів;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів;
- важливість безперервного професійного розвитку та навчання впродовж життя.

Розробники освітньої програми	<i>Скрипчук Наталія Володимирівна</i> , методист відділу загальної середньої освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
Найменування освітньої програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «Навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти» для педагогічних працівників, які забезпечуватимуть навчання англійської мови в ЗДО
Мета програми	Забезпечення професійного зростання педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з питань результативного (ефективного) навчання англійської мови дітей дошкільного віку шляхом використання ігрових, комунікативних та інтерактивних методів

Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Педагогічні працівники, які забезпечуватимуть навчання англійської мови в ЗДО			
Зміст програми	<i>№ з/п</i>	<i>Тема заняття</i>	<i>год</i>	
	Модуль I.			6
	1.1.	Вступ до теми «Навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти»	2	
	1.2.	Державний стандарт дошкільної освіти: концептуальні засади, структура, зміст, завдання, умови реалізації	2	
	1.3	Психологічні особливості дітей дошкільного віку	2	
	Модуль II.			20
	2.1.	Ефективна організація освітнього процесу з англійської мови в закладі дошкільної освіти	2	
	2.2.	Психолого-педагогічні особливості навчання англійської мови дітей дошкільного віку	2	
	2.3.	Навчально-методичне забезпечення вивчення англійської мови дітей дошкільного віку	2	
	2.4.	Реалізація ігрової діяльності на заняттях англійської мови в закладі дошкільної освіти	2	
	2.5.	Метод TPR (Total Physical Response) у навчанні дошкільників	2	
	2.6.	Формування ранньої мовної компетентності (словникового запасу, слухового сприймання та наративних навичок) у дошкільників	2	
	2.7.	Співпраця з батьками у процесі раннього навчання іноземної мови	2	
	2.8.	Використання цифрових ресурсів у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку	2	
	2.9.	Використання дидактичних ігор у процесі навчання англійської мови	2	
Модуль III.			2	
3.1.	Тематична дискусія «Навчання англійської мови дітей дошкільного віку»	2		
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	30 год / 1 кредит ЄКТС (26 аудиторних години, 4 години – самостійна робота)			
Вид підвищення кваліфікації	Навчання за освітньою програмою підвищення кваліфікації			

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05 Професійні компетентності: А1 Мовно-комунікативна компетентність (А1.1, А1.2, А1.3, А1.4); А2 Предметно-методична компетентність (А2.1, А2.2, А2.3, А2.4, А2.5, А2.6, А2.7); А3 Інформаційно-цифрова компетентність (А3.1, А3.2, А3.3); Б1 Психологічна компетентність (Б1.1, Б1.2, Б1.3, Б1.4); Б2 Емоційно-етична компетентність (Б2.1, Б2.2, Б2.3); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1, Б3.2, Б3.3); В1 Інклюзивна компетентність (В1.1, В1.2, В1.3); В2 Здоров'язбережувальна компетентність (В2.1, В2.2, В2.3, В2.4, В2.5); В3 Проектувальна компетентність (В3.1); Г1 Прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2); Г2 Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2); Г3 Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2, Г3.3); Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1, Д1.2, Д1.3); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д2.2); Д3 Рефлексивна компетентність (Д3.1)
Очікувані результати	Удосконалення загальних та професійних компетентностей
Особа (особи), які виконують освітню програму	Скрипчук Н.В. Редченко Т.В. Бендерець Ю.Ю. Нечипорук Н.І. Білобров Н.
Строки виконання програми	Календарний рік
Місце виконання освітньої програми	Комунальний навчальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (вул. Ярослава Мудрого, 37, м. Біла Церква, 09100)
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Модуль І.

1.1. Вступ до теми «Навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти»

Актуальність раннього вивчення іноземної мови. Розглядаються основні підходи, принципи організації освітнього процесу та роль ігрової діяльності у навчанні дошкільників. Учасники отримують загальне уявлення про ефективні методи формування іншомовних навичок у дітей.

1.2. Державний стандарт дошкільної освіти: концептуальні засади, структура, зміст, завдання, умови реалізації

Визначення векторів Базового компонента дошкільної освіти. Актуалізація суті концептуальних засад Базового компонента дошкільної освіти; обґрунтування)особливості структурування державного стандарту дошкільної освіти. Аналіз цінностей дитинства як основи нового стандарту дошкільної освіти, базових принципів та умов реалізації стандарту дошкільної освіти. Новий Державний стандарт дошкільної освіти.

1.3. Психологічні особливості дітей дошкільного віку

Ознайомлення педагогів із ключовими психологічними особливостями дітей старшого дошкільного віку (5–6 років). Особливості розвитку мислення, мовлення, пам'яті, уваги та емоційно-вольової сфери дитини. Формування соціальних навичок, розвитку уяви, ігрової діяльності та мотивації до навчання. Ефективні методи взаємодії з дітьми цього віку, врахування їхніх вікових потреб та індивідуальних особливостей під час організації освітнього процесу. Розгляд практичних прийомів створення сприятливого психологічного та ігрового середовища для гармонійного розвитку дитини.

Заняття має практичну спрямованість і включає обговорення типових ситуацій, інтерактивні вправи та рекомендації для щоденної педагогічної діяльності.

Модуль II.

2.1. Ефективна організація освітнього процесу з англійської мови в закладі дошкільної освіти

Сучасні підходи до організації навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Принципи формування іншомовної комунікативної компетентності, ефективні методи та прийоми роботи в ігровій формі. Структура заняття.

2.2. Психолого-педагогічні особливості навчання англійської мови дітей дошкільного віку

Психолого-педагогічні особливості навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Вікові характеристики розвитку, принципи навчання через гру, емоційність і наочність. Створення комфортного середовища та формування інтересу до іншомовного спілкування.

2.3. Навчально-методичне забезпечення вивчення англійської мови дітей дошкільного віку

Аналіз навчально-методичних матеріалів, що використовуються у процесі навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Сучасні підручники, дидактичні матеріали, наочні посібники, ігрові ресурси та мультимедійні засоби. *Учасники ознайомляться* (Ознайомлення) з принципами добору навчальних матеріалів, які відповідають віковим особливостям дітей та сприяють ефективному формуванню іншомовних навичок.

2.4. Реалізація ігрової діяльності на заняттях англійської мови в закладі дошкільної освіти

Поняття «дезінформації», «цифрової безпеки», «діпфейку». Безпечне поведіння в цифровому інформаційному просторі.

2.5. Метод TPR (Total Physical Response) у навчанні дошкільників

Ознайомлення педагогів з методом Total Physical Response (TPR) як ефективним способом навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Розгляд принципів поєднання мовлення і рухової активності, що сприяють кращому засвоєнню мовного матеріалу. Ознайомлення з прикладами вправ та ігор, які допомагають розвивати слухове сприймання, розуміння мовлення та активізувати мовленнєву діяльність дітей.

2.6. Формування ранньої мовної компетентності (словникового запасу, слухового сприймання та нарративних навичок) у дошкільників

Особливості формування ранньої мовної компетентності (emergent literacy) у дітей дошкільного віку під час вивчення англійської мови. Розгляд ефективних підходів до розвитку словникового запасу, методів введення та закріплення нової лексики з урахуванням вікових особливостей дітей, використання наочності. Особливості розвитку слухового

сприймання та наративних навичок через мовні ігри, пісні, римівки, казки та інтерактивні вправи. Ознайомлення з практичними методами стимулювання мовленнєвої активності дітей і створення мовного середовища, що сприяє природному формуванню основ іншомовної комунікативної компетентності.

2.7. Співпраця з батьками у процесі раннього навчання іноземної мови

Висвітлення ролі батьків у підтримці раннього навчання англійської мови. Визначення форм ефективної взаємодії педагога з батьками, способів залучення родини до мовного розвитку дитини, а також рекомендації щодо створення сприятливого мовного середовища вдома. Ознайомлення з практичними порадами щодо організації спільних мовних активностей дітей і батьків.

2.8. Використання цифрових ресурсів у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку

Можливості використання сучасних цифрових ресурсів у процесі навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Розгляд різних видів мультимедійних матеріалів, інтерактивних ігор, навчальних відео та мобільних застосунків, які сприяють підвищенню мотивації та активності дітей. Особлива увага приділяється принципам безпечного та педагогічно доцільного використання цифрових технологій у дошкільній освіті.

2.9. Використання дидактичних ігор у процесі навчання англійської мови

Використання дидактичних ігор для вивчення іноземних мов в умовах дистанційного навчання. Огляд популярних безкоштовних онлайн-інструментів, таких як Duolingo, Memrise, BBC Learning English, Quizlet та HelloTalk. Акцент на важливості ігрового підходу для покращення засвоєння іноземної мови серед дошкільнят в онлайн-середовищі.

Модуль III.

3.1. Тематична дискусія «Навчання англійської мови дітей дошкільного віку

Обмін досвідом з питань навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти.

Рекомендовані джерела

1. Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs. URL: www.coe.int/lang-cecr
2. Capt V. L'enseignement du français et le défi du numérique. URL: <http://surl.li/earop>
3. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. URL: www.coe.int/lang-cefr
4. Heick.T. The Characteristics of a Highly Effective Learning Environment. URL: <http://surl.li/eakxu>
5. Profil européen pour la formation des enseignants de langue étrangère : un cadre de référence (Le Guide). URL: <http://surl.li/ealao>
6. Smit R. Formative Beurteilung im kompetenz- und standardorientierten Unterricht. URL: <http://surl.li/eakye>
7. Yarborough C. and FedescoH. Motivating Students. URL: <http://surl.li/earpm>
8. Абетка інклюзивності і толерантності: науково-популярне видання ІГО «Соціальна синергія». Київ: Видавництво «Теза», 2020. 30 с. URL: <https://bit.ly/3FQSmDs>
9. Базовий компонент дошкільної освіти України / Байер О.М. та ін. 2021. 37 с. URL: <https://bit.ly/3CannQ>
10. Бахтіна Г. П. Інформатизація суспільства та проблема «кліпового мислення». URL: <http://kpi.ua/1102-7>.
11. Вороніна Г.Л. Трикутник партнерства: педагоги – батьки – діти . Основа, 2007. 302с.
12. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Харків: Віват, 2022. 512 с. (Серія «Саморозвиток»).
13. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. *Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ*: матеріали наук.-практич. конф. URL: <http://conf.zippo.net.ua/?p=79>

14. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / упор. : О. Г. Косенчук, І. М. Новик, О. А. Венгловська, Л. В. Куземко. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
15. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://surl.li/wqqd>
16. Європейське мовне портфоліо (методичний посібник). URL: <http://surl.li/eakzd>
17. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення викладання, оцінювання. URL: <https://lenvit.ucoz.ua/ZER.pdf>
18. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996.
19. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»: http://osvita.ua/legistion/Ser_osv/54258
20. Методичні рекомендації Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти): лист МОН України від 16.03.2021 № 1/9-148. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-do-onovlenogo-bazovogokomponenta-doshkilnoyi-osviti>
21. Моргун В. Ф. Емоційний інтелект у багатовимірній структурі особистості. *Постметодика*, 2010. № (6)97.С. 2-15.
22. Морзе Н., Базелюк О., Воротникова І., Дементівська Н., Захар О., Нанаєва Т., Пасічник О., Чернікова Л. Опис цифрової компетентності педагогічних працівників. Ел.фахове видання *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 1-53. Київ, 27-28.09.2019. URL: <https://bit.ly/3ineA6B>
23. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
24. Положення про деякі типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 7 липня 2025 р. № 818. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/949/94999/68711e31ea9d5610876400.pdf>
25. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Посібник для вчителя. Київ, 2014. 280 с.
26. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Київ : Вид. дім «Освіта». 2020. 192 с.
27. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 27.12.2019 № 1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.
28. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан ; вид. 2-ге, зі зм і доп. Тернопіль : Мандрівець, 2022. 216 с.
29. Про дошкільну освіту: Закон України від 06.06.2024 № 3788-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20>
30. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» : наказ Міністерства економіки України від 19 жовтня 2021 р. № 755-21. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/84885/>
31. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
32. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 р. № 1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
33. Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : сайт. URL: <https://bit.ly/3iZgvys>